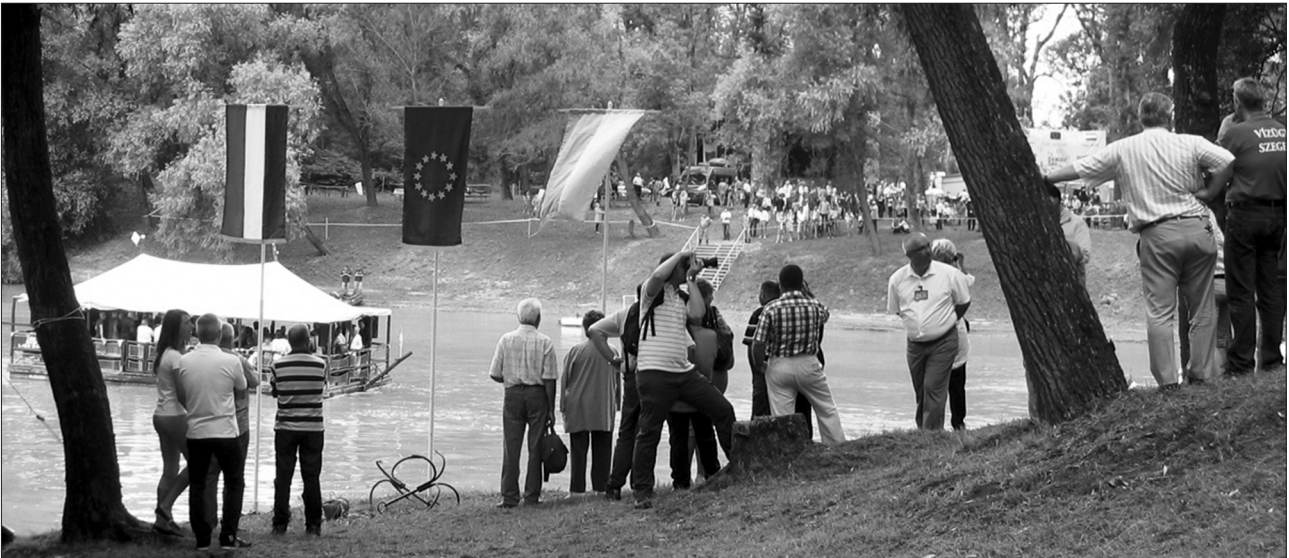

Nemzetközi Duna-nap Tiszakóródon

Ahogy 2004 óta minden évben, idén is megrendezték a Nemzetközi Duna-napot, ezúttal magyar–ukrán közös szervezésben, június 28-án. Az OVF és a Fetivizig Tiszakóródon, a Túr bukógátjánál tartotta meg a főeseményt, melyhez a folyó túloldalán a Tiszai Vízyűjtőgazdálkodási Igazgatóság (Kárpátalja) és a környező ukrán települések is csatlakoztak programjaikkal.

A Tisza közepén, a Csele komphajón megtartott ünnepélyes megnyitón Somlyódy Balázs, az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) vezetője és Irina Ivanyivna Ovcsarenko, az Ukrajna Állami Vízgazdálkodási Bizottság megbízott elnöke köszöntötte a résztvevőket. Somlyódy Balázs nyitóbeszédében a magyar–ukrán vízügyi együttműködést példaértékűnek nevezve emlékeztetett

arra, hogy az elmúlt két évtizedben számos árvízi és belvízi esemény erősítette a két ország vízügyi szervezeteinek kapcsolatát, amelynek keretében Magyarország több százmillió forint értékű műszaki segítséget nyújtott Ukrajnának.

Szakmai konferencia keretében az érdeklődők a rendezvénysátorban előadásokon vehettek részt. Láng István, az OVF műszaki főigazgató-helyettese tartott tartalmas előadást mind a „sok”, mind az egyre gyakrabban tapasztalható „kevés víz” problémaköréről, és vázolta a megoldási lehetőségeket. Az esemény üzenete nem más volt, mint felhívni a résztvevők és a szakemberek figyelmét a Dunához csatlakozó Tisza vízgyűjtőjének védelmére, a természeti értékek megóvására, a Tiszát és mellékfolyóit ért szennyezés mértékének csökkentésére, és a közös felső-tiszai árvízvédelmi fejlesztések fontosságára. *(Folytatás a 2. oldalon)*

Doktori Aranydiploma dr. Vágás Istvánnak

2016. május 25-én a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Karán az egyetem szenátusa dr. Vágás Istvánt, az Ativizig nagy tiszteletben álló, nyugalmazott vízépítő mérnökét Doktori Aranydiplomával tüntette ki.

Az elismeréshez szívből gratulálunk, és további eredményes, hasznos munkát, jó egészséget kívánunk!

Országos humánpolitikai értekezlet Szegeden

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság kezdeményezésére idén is megtartották az immáron hagyománnyá vált, kihelyezett Országos humánpolitikai értekezletet, melynek idei házigazdája az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság volt. A június 2–3. között tartott konferencián a vízügyi igazgatóságok humánpolitikai referensei, munkaüggyel foglalkozó szakemberei, esetenként jogtanácsosai, valamint az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) Humánpolitikai Főosztályának munkatársai találkoztak azzal a céllal, hogy közösen vitassanak meg ágazati szintű, munkaügyi tárgyú problémákat, kérdéseket és megismerjék egymásnak a felvetett témákban követett gyakorlatát. A szakmai programok mellett alkalom nyílt csapatépítésre, kötetlen programokra is.

Június 2-án a résztvevő kollégák érkezését, regisztrációját követően *Kádár Mihály* műszaki igazgatóhelyettes üdvözölte a vendégeket, majd tartotta meg a konferencia nyitóelőadását, bemutatva igazgatóságunkat. Térképen szemléltette az Ativizig működési területét, valamint az igazgatóság elhelyezkedéséből adódó sajátosságokat, jellegzetességeket (túldoldali fölső kép).

Előadását, valamint e sorok írójának köszöntő szavait követően *Palánkay Patricia*, az OVF Humánpolitikai Főosztályának vezetője nyitotta meg a rendezvény szakmai részét. Napirendre került többek között a munkaidő-elszámolás, a munkaidőkeret, a túlmunka témaköre, a SZENYOR program működtetéséből eredő problémák. *(Folytatás a 3. oldalon)*

Nemzetközi Duna-nap Tiszakóródon

(Folytatás az 1. oldalról)

A nap folyamán az OVF és a 12 vízügyi igazgatóság kollégái bemutathatták főzőtudományukat is, mindenki a saját térségére jellemző, speciális haléltel készítette. Szegedet képviselve, természetesen szegedi halászlével neveztünk be a főzőversenyre, melyen igazgatóságunk képviselőjében *Kádár Mihály* műszaki igazgatóhelyettes vezetésével *Borza Tibor*, *Sári Csaba*, *Nagyszöllősi Nóra* és jómagam vettünk részt (a lenti képen: készül a szegedi hallé). A főzés jó hangulatban telt, egy idő után finomabbnál finomabb illatok terjedtek a levegőben. Háromtagú zsűri (a jobb oldali képen balról jobbra: *Bodnár Gáspár*, a Fetivizig igazgatója, *Somlyódy Balázs* OVF főigazgató, *Batbayar Zeneemyadar*, Mongólia budapesti nagykövete) kóstolta és pontozta az elkészült ételeket.

Sajnos, csapatunk dobogós helyezést nem ért el, de a jó kedvünk töretlen maradt, hiszen a halászlénk az utolsó cseppig elfogyott a 60 literes bográcsból.

Az első helyen a görögök (Éduvizig) csapata végzett, megelőzve az OVF-et,

akik a második helyet tudták bezsebelni. A harmadik helyezett pedig a miskolci vízügy (Émvizig) gárdája lett.

A jó hangulatot helyi és meghívott zenészek és táncosok (mások mellett Tiszakóród és Milota hagyományőrző amatőr néptáncsoportjai és népdalkörei, az Ukrán Állami Népi Együttes Érdemes Kárpátaljai Népi Kórusa, a 4 for Dance) biztosították. Aki édességre vágyott, helyben sült szatmári rétest, fánkot kóstolhatott a helyi asszonyok jóvoltából. A nap folyamán a gyerekek a Tisza élővilágával ismerkedhettek meg többek között úgy, hogy agyagból készült halakat festhettek ki az erre a célra kialakított sátorban. A Tiszán hajókázásra is volt lehetőség, és aki rendelkezett érvényes útlevelel, átmehetett Ukrajna területére – bekapcsolódva az ottani programokba. Ezúton is gratulálunk a főzőverseny nyerteseinek!

Sári Szilvia
(Fotók: Ativizig)

Országos humánpolitikai értekezlet Szegeden

(Folytatás a 2. oldalról)

A gépjárművezetés-technikai képzésről, valamint a létszámstatisztikáról és a különböző felterjesztések elkészítésére vonatkozó követelményekről ugyancsak szó esett a rendezvényen.

Az ebédet követően a szakmai program a partfal megtekintésével folytatódott, a rekonstrukcióról és a mobil árvízvédelmi rendszerrel *Bába Jánostól*, a Szegedi Szakasz mérnökség szakasz mérnök-helyettesétől hallhattunk részletes tájékoztatást. A szakmai program a történelmi vízmérce megtekintésével zárult, majd Szeged nevezetességeit ismerhették meg idegenvezetővel a résztvevők, többek között a Dómot és az Aradi vértanúk terét, a Kárász utcát és a Széchenyi teret, valamint megtekinthették a Szent István téri víztornyot.

A vacsora elfogyasztása után játékos vetélkedő következett, melynek során a különböző igazgatóságoktól érkezett kollégákból álló csapatok mérhették össze tudásukat az idegenvezetés, valamint a partfal megtekintése során elhangzott információkból, valamint tehették próbára fantáziájukat és ügyességüket a vízzel kapcsolatos vicces történetek írásában, illetve a különböző játékok során (bal oldali alsó kép). A zsűri eredményhirdetését követően valamennyi nyertes csapat jelképes ajándékot, könyvjutalmat vehetett át. Kötetlen beszélgetésekkel, jó hangulatban zárult a nap.

Másnap (egyben a konferencia zárónapján) délelőtt az Ópusztaszeri Nemzeti Történelmi Emlékparkba tett kiránduláson a kollegák megtekinthették a Feszty-körképet, valamint az igazgatóság nemrégiben felújított Ópusztaszeri gátórházát és környezetét (jobb oldali alsó kép). Az őrház kiállításai közt a résztvevők fény- és hanghatások kíséretében csodálhatták meg az 1879-es szegedi Nagyrízvet bemutató terepasztalt, mintegy átélve az akkori eseményeket.

Dr. Kozák Péter igazgató búcsúzott el a kirándulást követő ebéd után a megjelentektől, megköszönve részvételüket és egyben lezárva a rendezvényt. Az értekezletet követő pozitív hangvételű levélváltások alapján elmondhatjuk, hogy igazgatóságunk egy minden szempontból építő jellegű, jó hangulatú rendezvényt bonyolított le, és bizvást reméljük, hogy a résztvevők közül sokan a későbbiekben is örömmel térnek majd vissza Szegedre.

Az Igazgatási és Jogi Osztály ezúton is kifejezi köszönetét Kádár Mihály műszaki igazgatóhelyettesnek, Bába János szakasz mérnök-helyettesnek, *Nagyszőlősi Nóra* PR-munkatársnak, valamint a Beruházási és Vagyongazdálkodási Osztály gondnoksági csoportjának – közreműködésükért a rendezvény szervezésében, mellyel hozzájárultak a konferencia színvonalas lebonyolításához. (Fotók: Ativizig)

Dr. Csala Éva

Országos vízrajzi mérőgyakorlat

A hagyományokhoz híven az idén május 23–25-én Csokonyavisontán megrendezett mérőgyakorlat házigazdája a Dél-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Ddvizig, Pécs) volt. Az 1984-től folyamatosan ismétlődő rendezvényt minden évben más-más igazgatóság szervezi. A több mint 30 éves múltú eseménynek a pécsiek már a harmadik alkalommal voltak házigazdái.

A gyakorlatok általános célja az igazgatóságokon azonos módszerekkel, műszerekkel történő mérések összehasonlítása mellett, a lehetőségek függvényében a rendező igazgatóság számára hasznosítható mérési eredmények előállítására egy-egy nagy mérési munkát igénylő feladat elvégzésével.

Ilyen gyakorlatok keretében történtek már mérések például a Balaton, a Tisza-tó pillanatnyi vízforgalmának mérésére is.

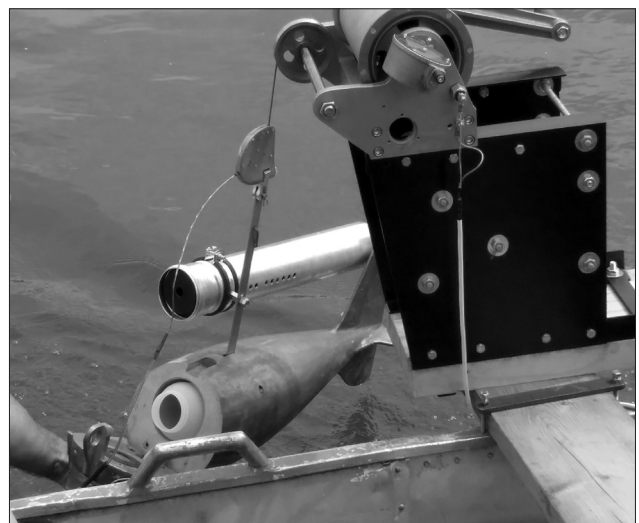
A 12 vízügyi igazgatóság vízrajzi mérőcsoportja számára megtartott rendezvényen részt vettek külön meghívottként a BME (Budapest), az Eötvös József Főiskola (Baja) mérőcsoportjai, illetve a horvát DHMZ (Zágráb) három mérőegysége is. A konkrét feladat az igazgatóság kezelésében lévő Dráva folyó pillanatnyi vízhozam hossz-szelvényének felvétele volt.

A vízhozam hossz-szelvény felvétele a Dráva Őrtilos–Dráva-szabolcs közötti, közel 170 km hosszú, közös érdekű szakaszán 18 kereszt-szelvényben (8-10 kilométerenként) egy időben történt. Az Ativizig mérőcsapata az igazgatóság által kijelölt mérési szelvényben (Moszlavina (Vejtí)), különböző típusú ultrahangos vízhozammérő műszerrel (ADCP) végzett méréseket (főlső kép).

A méréssel egy időben vízszintrögzítésre is sor került. A rögzített pontokat 3-5 kilométerenként jelölték ki. Az elvégzett munkával a Dráva középvízi vízfelszín-görbéjét állították elő. Ez az információ a folyó medrének, vízszállító képességének modellezéséhez ad hasznos adatokat, pontosításokat.

A gyakorlaton a félszáz igazgatósági kollégon kívül 60 társ-igazgatósági és oktatási intézménybeli „vízrajzos” kolléga dolgozott a folyón. (A bal alsó képen: vízhozammérés „ADCP”-vel.)

A rendezvényen új műszerek bemutatására is sor került. Az ágazatban az év elején átadott lebegtetett hordalékelemző műszerek (Lisst-Portable XR) és az US-P-61-A1 pontintegráló lebegőanyag mintavevő terepi használatát láthattuk a BME (Budapest) dr. Baranya Sándor vezette mérőcsoportja jóvoltából. A kollégák az igazgatóság barcsi telephelyén terepi körülmények között mutatták be az eszközöket, illetve azok elméleti alapjait a másnapi, csokonyavisontai előadáson ismertették. →

Országos vízrajzi mérőgyakorlat

A 4. oldali jobb alsó képen és a fenti felvételen azok a műszerek láthatók, melyekkel a résztvevők most ismerkedtek meg.

A gyakorlaton a csoportok gördülékenyen, profi hozzáállással végezték az ismeretlen helyszíneken a mérési feladataikat.

A vízhozam-eredmények jó egyezőséget mutattak az egymáshoz közeli szelvényekben. A mérést végző igazgatósági csoportok ismét bizonyították, felkészültek és bárhol, bármikor bevetethetők, ha a hidrológiai helyzet ezt indokolja.

A rendezvény záróaktusaként átadták a „vándor vízmércét” (bal oldalt) a jövő évi gyakorlatot szervező debreceni kollégáknak.

Összeállította:
Horváth Gábor (Ddvizig)
Balog Réka (Ativizig)

(Fotók:
Ddvizig,
Ativizig)

Személyzeti hírek

2016. május és augusztus között ki- és belépett dolgozók

Az igazgatóság új munkatársa Csányi Tünde Veronika (Gazdasági Osztály), Szél Gábor (Műszaki Biztonsági Szolgálat), Pataki Sándor (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), Patyik Péter (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), Molnár Gergő (Gazdasági Osztály), Balogh Endre (Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály), Somogyi Edina (Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnk-ség), Engi Edit Ilona (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), dr. Tiszavölgyi Edit (Igazgatási és Jogi Osztály), Takács Attila (Vízrendezési és Öntözési Osztály), Köteles József (Vízrendezési és Öntözési Osztály), Tóth Norbert (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), Szarvas Ferenc (Vízrajzi és Adattári Osztály).

Az igazgatóságtól kilépett Batta Emese (Vízrendezési és Öntözési Osztály), Lábdy Jenő (Szegedi Szakaszmerőnk-ség), Arató Melinda (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), Kurucz Gyula (Igazgatási és Jogi Osztály), Dusik Zoltán (Beruházási és Vagyonkezelési Osztály), Csatornai Gábor (Fenntartógép és Hajózási Szolgálat), Andrikó Imre (Informatikai és Hírközlési Osztály), Belovai Tamás (Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály).

Kitüntetések, elismerések

Pintér Sándor belügyminiszter az augusztus 20-i nemzeti ünnep alkalmából Török Gábornak, a Szegedi Szakaszmerőnk-ség gátőrének – kiemelkedően végzett munkájáért – „Miniszeri Emléktárgy” elismerést adományozott. Kollégánk az elismerést a budapesti központi ünnepségen vehette át.

Az OVF 09938-0003/2016. számú leirata, a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII tv. 39. § (3) bekezdése, valamint az igazgatóság hatályos Kollektív Szerződésének X.9. pontja alapján a 2016. augusztus 20-i nemzeti ünnep alkalmából, az igazgatóság vezetésének döntése alapján a következő dolgozók címadományozásban részesültek:

Főtanácsosi címet kapott Borza Tibor, az Árvízvédelmi és Folyógazdálkodási Osztály vezetője, Csókásiné dr. Király Anikó jogtanácsos, Frank Szabolcs, a Beruházási és Vagyonkezelési Osztály vezetője, Jászné Gyovai Ágnes, a Szentesi Szakaszmerőnk-ség vezetője, Priváczkine Hajdu Zsuzsanna, a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály vezetője, valamint Verseyi László, a Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnk-ség vezetője.

Tanácsosi címet kapott Barla Enikő, a Vízvédelmi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály vezetőhelyettese, Tóth Tímea, a Hódmezővásárhelyi Szakaszmerőnk-ség vezetőhelyettese, Annus István informatikai rendszergazda, Kohn Sándor árvízvédelmi referens, Nagyszöllősi Nóra PR-munkatárs, Szalai Marianna számviteli ügyintéző, valamint Vidács Livia környezetvédelmi referens.

Főmunkatársi címet kapott Schvartzné Tóth Gabriella titkárnő, munkatársi címet Sándor Erna ügyintéző.

A 2016. augusztus 20-i állami ünnep alkalmából az igazgatóság vezetése több dolgozót is jutalomban részesített az öntözési feladatok kiemelkedő ellátásáért, a belvízvédekezésre való felkészülésért, valamint a 2016. évi tavaszi belvízvédekezéssel kapcsolatos tevékenység eredményes végrehajtásáért.

Minden kollégának szívből gratulálunk és további eredményes munkát kívánunk!

Dr. Csala Éva

Folyógazdálkodási értekezlet a Tiszalök–Kisköre víziúton

Az Országos Vízügyi Főigazgatóság országos szakágazati értekezletet hívott össze, amelyet az OVF és a 12 vízügyi igazgatóság szakembereinek részvételével 2016. június 1–3. között rendeztek meg. Az értekezlet helyszíne a Tisza folyó 518,2-404,0 fkm szelvénye, Tiszalök és Kisköre között, a „Füred” nevű tanyahajó. Igazgatóságunkat Borza Tibor osztályvezető és Sári Csaba osztályvezető-helyettes képviselte. Ők számolnak be a rendezvényről.

Az összejevetel június 1-én délután a Tiszalöki hajójavítónál lekötött tanyahajón a regisztrációval vette kezdetét. Ezt követően az értekezleten résztvevő mintegy harminc szakágazati kollégának bemutatták az 1959-ben a vízerőtelep üzembe helyezésével befejeződő beruházás során létrejött, jelenleg 12,9 MW beépített energiatermelő kapacitással rendelkező Tiszalöki vízlépcsőt és vízerőművet. (főlső kép) Az első napot a Kötivízig nyugálományú főmérnöke, Nagy Béla által elkészített vacsora elfogyasztása, valamint a vízlépcső melletti arborétumban lévő, „A Tisza-szabályozás emlékműve” c. műalkotás megtekintése zárta.

Az értekezlet második napján a tanyahajó a Jégvirág VIII. hajó irányításával Tiszalöknél átszilipelt, és megkezdte útját Tiszacsege érintésével a Kiskörei vízlépcső irányába. A nap folyamán az aktuális szakágazati témákat Láng István műszaki főigazgató-helyettes, Veczán Éva, dr. Balatonyi László (OVF), Deák Gyula (Tivízig), Kiss Péter (Émvízig), Tóth Zoltán (Kötivízig), Borza Tibor (Ativízig) foglalták össze előadások keretében. Az ativízige előadó a Tisza folyó hajózhatóságával kapcsolatos előadásában – a történeti áttekintésen és az aktuális hajóút-paraméterek ismertetésén túlmenően – beszámolt a Szegedi Medencés Kikötőben az elmúlt években végrehajtott jelentős fejlesztésekről, amelyek a tiszai víziútrendszer használatát és használhatóságát jelentősen segítik.

Szinte minden előadás érintette a nagyvízi mederkezelési tervezéssel kapcsolatos teendőket. Jelenleg az ágazat egyik fő feladata a 83/2014 Kormányrendeletben meghatározott feladatok végrehajtása, így – többek között – a szegedi mintaterv alapján készült összesen 67 nagyvízi mederkezelési terv véglegesítése, valamint a tervek kihirdetését tartalmazó BM-rendelet kidolgozása. A tervekkel kapcsolatos feladat továbbá, hogy a nagyvízi

medrek által érintett ingatlanok vonatkozásában kezdeményezni kell a vízügyi hatóság által a nagyvízi mederben való elhelyezkedés tényét megállapító határozatok kiadását, valamint ezt követően a „nagyvízi meder jogi jelleg” bejegyzését az illetékes földhivataloknál.

A szakmai előadások és konzultációk mellett, a hagyományörzés jegyében megtartották a fiatal szakági munkatársak „avatási ceremóniáját”: a folyamatos bejárás első alkalommal részt vevő, esőben, 18°C-os levegőben, pólóban, papucsban fagyoskodó kollégákat vasvödörökből alig 20°C-os Tisza-víz locsolásával „melegítették fel”.

A résztvevők a zárónapon megismerkedhettek az 1973-ban felavatott, jelenleg 28 MW beépített energiatermelő kapacitással rendelkező Kiskörei vízlépcsőhöz tartozó, 2014-ben átadott hallépcsővel, melynek közel 1400 m-es hossza mentén megépített 37 lépcső segíti a halak vándorlását (alsó kép).

A találkozón alkalom nyílt megbeszélni a folyószabályozással kapcsolatos aktuális kérdéseket, egyeztetni az előttünk álló feladatokat és mindezek mellett személyes ismeretséget kötni azokkal a kollégákkal, akikkel az év nagy részében – gyakran csak telefonon kommunikálva – dolgozunk együtt. (Fotók: ÁFO)

Vándorgyűlés Debrecenben

A 2016. évi Magyar Hidrológiai Vándorgyűlést Debrecenben, az egyetem újonnan épített, extravagáns Kassai kampuszán rendezték meg július 6–8. között.

A debreceni kollégák jó szervezőkészségüket megcsillantva a nyári hőségnek és a záporoknak nem küldtek meghívót, így a vándorgyűlés résztvevői kellemes 17–19 fokban, változóan felhős, de csapadéktól mentes időben részesülhettek színvonalas szakmai és kulturális programokban.

A szekcióüléseket hagyományosan megelőző, *dr. Szlávik Lajos* elnöklésével lebonyolított nyitó plenáris előadásorozaton a köszöntőket követően *Somlyódy Balázs* OVf főigazgató az ágazat időszerű feladatairól, *Bara Sándor* igazgató pedig a házigazda debreceni területi szervezet (Tivizig) vízgazdálkodásáról tartott előadást. *Fejér László* a Magyar Hidrológiai Társaság 100 éves történetét foglalta össze néhány percre sűrítve, előadását rövid dokumentumfilm tette emlékezetesebbé. A vízügyi ágazatot felügyelő kormányzati szervet idén *dr. Hoffmann Imre* helyettes államtitkár képviselte.

A kétnapos szakmai programon 11 szekcióban összesen 186 előadás hangzott el. A konferencia regisztrált résztvevőinek száma 450 volt, közöttük az Ativizig 14 személyrel képviseltette magát.

Kollégáink 9 színvonalas előadással tették teljessé a vízgyűjtő-gazdálkodás, a vízkárelhárítás, a területi vízgazdálkodás és a hidrológia szekciók programját. *Dr. Kozák Péter* igazgató a területi vízgazdálkodás időszerű kérdéseinek tisztázását tűzte napirendre. A vízrajzos vonalról há-

rom kollégánk „Az aszálykezelés reformja Magyarországon” c. rendhagyó műhelymunka keretében ismertette az országos aszálymonitoring projekt előrehaladási állapotát (a felső képen: *Fiala Károly* előadása), illetve „közepesen heves” vita kíséretében beszéltek meg a hallgatóság által felvetett kérdéseket. A buzgárosodás kérdéseinek tisztázása ügyében *Tóth Szabolcs* (ÁFO) jóvoltából *Pelikán József* dunai gátör is megosztotta tapasztalatait a vízkárelhárítás szekció érdeklődőivel.

Az aszály workshop mellett a vándorgyűlés helyt adott *dr. Gayer József* által levezetett, nemzetközi kapcsolatok és a határon átnyúló vízgazdálkodás aktuális kérdéseinek megvitatására szervezett, „Az ENSZ fenntartható fejlesztési célkitűzései” c. műhelymunkának is.

Este a szakmai programban megfáradt résztvevők a hagyományörző baráti találkozón vehettek részt, ahol kötetlenebb

keretek között „vitathatták meg” a legfontosabb vízügyi kérdéseket. Másnap további előadásokra, majd az ebédet követően debreceni városnézésre indultak, illetve a kitaratók tanulmányi kiránduláson is részt vehettek, mely ezúttal a „Tisza” előttaggal kezdődő magyar települések bejárását tűzte ki célul (Tiszalök, Tiszadob, Tiszadada).

Az Ativizig előadói voltak:

Priváczkíné Hajdu Zsuzsanna–Dudás Árpád: Vízgazdálkodási kérdések a Maros-völgyben

Sági Rajmund: Az Ativizig gondozásában készült nagyvízi mederkezelési tervek társadalmi véleményeztetési eredményeinek ismertetése

Borza Tibor: Hajózás a Maros folyón

Bányai Máté–Tóth Szabolcs: A Maros folyó árvízvédelmi rendszere és jégviszonyai

Dr. Kozák Péter: A területi vízgazdálkodás időszerű kérdései

Zsóri Edit–Dr. Grománé Tóth Erika: A Maros vízrendszerének víztöbblettel kapcsolatos vízgazdálkodási problémái

Dr. Benyhe Balázs: Aszályindexek és alkalmassági vizsgálatuk

Fiala Károly–Fehérvári István: A talajnedvesség-mérés módszerei és a mérési eredmények hasznosíthatósága

Ágoston Bence–Masa-Csizser Ildikó: A felszín alatti vízhasználatok változása (1995–2015) a Maros-völgy magyarországi szakaszán

Szarvas Ferenc: Árvízi lefolyás numerikus hidraulikai vizsgálata a Maros folyó alsó szakaszán

Balog Réka: A kis- és középvízhozamok változása a Maros alsó szakaszán.

(Alsó kép: a hallgatóság egy csoportja)

Dr. Benyhe Balázs
(Fotók: Tivizig)

Elkerült a kupa Szegedről

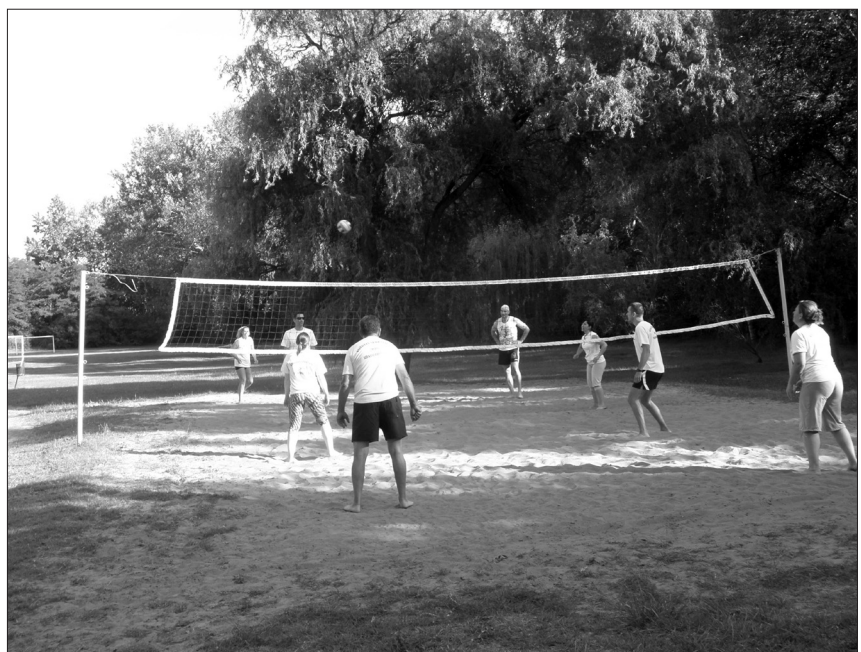
A székesfehérvári és a szegedi vízügyi igazgatóság tavaly újra életre keltette az 1974 óta – kisebb-nagyobb megszakításokkal – tartó sporttalálkozót. A 2015-ös fehérvári rendezést követően idén az Ativizig adott otthont a sporteseménynek. A 2016. évi sportágakat előzetesen egyeztette a két igazgatóság, melynek eredményeképpen hét versenyszámban csaphattak össze az „ellenfelek”. Strandvízilabda, asztalitenisz, sorverseny, kötélhúzás, strandröplabda, pétanque és labdarúgás mérkőzéseket izgulhattak végig a résztvevők szeptember elején.

A székesfehérvári kollégákat napsütéses időben fogadta a szegedi különítmény a rendezvény helyszínül szolgáló Sziksós-fürdő strand- és kempingterületén. A vezetői köszöntő, az azt követő ebéd és egy rövid szusszanás után kezdetét vette az idei Szeged–Székesfehérvár vízügyi sportnap.

A naptár szerint már őszi hónap volt, de az időjárás nyári arcát mutatta a rendezvény napján, így kellemes körülmények között lehetett megtartani a versenyszámokat, köztük a vízilabda mérkőzés strandváltozatát is. Mindkét oldalon 5-5 játékos csobbant a medencébe. A szegedi csapat (cserejátékosokkal: Frank Szabolcs, Kádár Mihály, Bányai Máté, Molnár Bence, Pethő Gábor, Lábdy Bence, Sári Csaba, Bures Péter) már az elején megindult, sorra lötték fiaink a gólokat. (Felső kép: gólhelyzetben a székesfehérvári csapat.)

A lendület végig kitartott, s a fehérváriak néhány szépítő gólja után 7:4-gyel zárult a meccs az Ativizig javára. Eközben az asztalitenisz résztvevői már bemelegítettek, így következett az ő megmértetésük. A női egyesben Némethy Tímea 3:1-re verte a fehérvári kolléganőt. A férfi egyesben szintén szegedi sikert lett: 3:0-ra hozta a meccset Sári Csaba. A Kdtvizig vegyes csapata szépített, 3:0-ra nyerték a szettet a szegedi vegyes (dr. Kamenszky Anna, Borza Tibor) gárda ellen. Így 2:1-es szegedi győzelemmel zárult az asztalitenisz. Összesítésben a szegediek elhúztak (2:0).

A sorverseny helyszíne már készen állt, hogy az ügyességi feladatokban is megküzdjön a két vízügy. A szegedi brigád (Pattyk Ágota, Nagy Anna, Sonkoly Réka, Vidács Lívvia, Zsóri Edit, Frank Szabolcs, Hanka József, Herczeg Szabolcs, Lábdy Bence, Molnár Bence) mindent megtett a sikeres vízholdás, zsákban futás stb. érdekében, de egy döntetlen, három vereség és egy nyert kör után végül 3:1-re kikapott a fehérvári különítménytől. Egy rövid pihenő után a kötélhúzás következett. (2. kép)

Elkerült a kupa Szegedről

Megyery Tamás vezetésével nagy reményekkel vágott neki az Ativizig kollektívájának (Barla Enikő, Patyik Ágota, Sonkoly Réka, Nagy Anna, Nagyszöllősi Nóra, dr. Kamenszky Anna, Priváczkíné Hajdu Zsuzsanna, Molnár Bence, Bures Péter, Frank Szabolcs, Hanka József, Petheő Gábor,

Lábdy Bence) ennek a versenyszámnak. A női és a férfi csapatok is nagyot küzdöttek, végül mind a két nem megmérettetése egál lett, így a végső győzelmet a megyei csapatok döntötték el; 3:2-es arányban a vendégcsapat nyerte az erőpróbát, így összesítésben holtverseny alakult ki: 2:2.

A délutáni napsütésben kezdték meg a strandröplabda játékosai a versengést. (túldali alsó kép) Vidács Edit, Szalmáné Godó Edina, Sári Csaba és Petheő Gábor vegyese küzdött meg a székesfehérváriak csapatával. Szép játékot követően 2:0-ra nyert az Ativizig. A párhuzamosan zajló pétanque viszonylag ismeretlen volt a miénk (Sári Szilvia, Zsóri Edit, Bures Péter, Kádár Mihály) számára. A jó hangulatú „golyódobó” verseny a női 16:14-es, a férfi 17:13-as és a vegyes 16:14-es részeredményeket követően 3:0-s fehérvári győzelmet hozott.

Ezzel a két vízügy közötti versengés az utolsó versenyszám előtt döntetlenbe fordult; 3:3-as állásnál készült fel mindkét fél csapata a mindent eldöntő férfi labdarúgásra.

A Sári Csaba, Bures Péter, Lábdy Bence, Bányai Máté, Herczeg Szabolcs, dr. Ágh Róbert (csere: Szombati Csaba és Bánfi Roland) által alkotott keret keményen küzdött az izzasztó nyári melegben (fölső kép). Az első félidő harmadik percében szerezték meg a székesfehérvári vízügyesek vezető góljukat, a hatodik percben pedig megérkezett a szépítő szegedi találat is.

A 20 perces félidő 3:1-gyel zárult a Kdvtvizig javára. A második félidő összesen három gólt hozott (Székesfehérvár–Szeged 2:1), így végül 5:2-re a fehérvári focicsapat nyert, ezzel eldöntve a 2016. évi sporttalálkozó végeredményét is.

Az összeapásokat követően rövid pihenő, majd az ünnepélyes eredményhirdetés következett. A sportágak egyenkénti eredményhirdetésén a csapatkapitányok vették át az okleveleket, illetve a vándorkupa átadása is megtörtént, hiszen az összesített 4:3-as végeredmény alapján hosszú idő után elkerült Szegedről, s egy évig biztosan a székesfehérvári kollégák polcát díszíti.

Szívből gratulálunk a versenyzőknek, a nyertes csapatoknak, a győztes vízügynek!

A jól sikerült sportnap méltó lezárása egy fergeteges hangulatú zenés-táncos mulatság volt, ahol a két társaság már nem egymással szemben állt, hanem egymással karöltve énekelte az „Azért vannak a jó barátok” c. örökzöldet.

Köszönet a fehérvári vízügy remek csapatának, hiszen hozzájárultak ahhoz, hogy ilyen baráti légkörben, jó hangulatban teljen el a sporttalálkozó! Örülünk, hogy ez az évtizedekre visszanyúló hagyomány ismét feléledt. Bízunk benne, hogy jövőre Székesfehérváron ismét ringbe szállhatunk a kupáért! (5. kép)

Nagyszöllősi Nóra
Fotók: Ativizig

Halak palotája, rovarok bölcsője, erdők éltetője – a Tisza

Lakóhelyem, Szeged a Tiszának köszönheti létét, az 1879-es árvízét követően pedig megújulását. Lakói ezer szállal kötődnek a szeszélyes folyóhoz, ami engem is gyorsan elvarázsolt. Már kis koromban eljártam édesapámmal horgászni, így lassanként megismertem és megszerettem a folyót. Kiselőadásomban azt szeretném bemutatni, hogyan változott és alkalmazkodott élővilága az emberi beavatkozásokhoz.

A Máramarosi-havasokban születő vad hegyi folyó az Alföldre érve megszelídül, hordalékának nagy részét lerakja, de sárgás színű, finom iszapját sokáig lebegtetni. Erről kapta a „szőke Tisza” nevet. Sajnos ezt a legendás szint a vízszennyezés elfedi, de a Tisza és a Maros találkozásánál még jól látható a két folyó vízének eltérő színe.

A kis esés miatt kanyarogó folyó az alföldi területek nagy részét elöntötte áradáskor, ami halbőséget jelentett a folyó élővilágának, de terméskiesést a földet művelőknek. Ezért a Tiszát szabályozták, nagy kanyarulatait levágták, partján gátakat építettek. A folyót kísérő ártéri erdők a hullámtérbe szorultak vissza. Az élővilág pedig – az áradások elmaradása és a mezőgazdaság térhódítása miatt – átalakult.

Ahogy a szabályozott európai folyók mellől eltűntek a fűz-nyár ligeterdők, úgy értékelődött fel a Tisza hullámtéri ligeteinek élővilága. Ez a „zöld folyósó” a fajok terjedése szempontjából igen fontos, de vannak árnyoldalai. Az agresszíven terjedő jövevényfajok (például a gyalogakác, a zöld juhar és a vadszőlő) számára is nyitott, így ezek az eredeti növényzetet kiszoríthatják.

Pedig vannak olyan növényei a tiszai ártereknek, melyek csak itt élnek, például a tiszaparti margitvirág és a debreceni torma. Gazdag élőhelyek a holtágak és a kubikerdők is, ahol a gátépítés után maradt kubiködröket lassanként visszahódította a természet.

Ezeknek a „halneveldeknek” fontos szerepük volt a 2000-beli tiszai ciánszennyezést követően a folyó élővilágának regenerálásában. A katasztrófa után, a várttal ellentétben a folyó gyorsan újjászületett. Három-négy évvel később a vízi élővilág 95%-a már újra megjelent.

Ezt az is magyarázhatja, hogy a szennyezés „nagyvízzel” jött, ezért csak kis mértékben tudtak leülepedni a nehézfémek, noha mennyiségük még tíz évvel a katasztrófa után is magas volt. A ciámméregzést követően a Tisza mentén élő emberek legjob-

A XXIV. Kaán Károly természet- és környezetismereti verseny 2016. évi országos döntőjében Csongrád megyét – az 5-6. osztályosok mezőnyében – a szegedi Rókus Általános Iskola diákja, Kovács Bereniké (5. o.) képviselte. A Tiszáról szólt a döntőben bemutatott kiselőadása, melyet nagy örömmel közlünk újságunkban. Fogadják szeretettel!

ban a tiszavirág rajzását várták. Ez a folyó az utolsó menedékek egyike, melynek iszapos medre otthont nyújt a 3 évig fejlődő lárvának.

A nimfa alak az utolsó víz alatti vedlést követően jelenik meg, és a partra repül. Egy-két perc alatt újra vedlik, majd a folyó fölé száll párt keresni. A sok kis kérész előadja életének első és utolsó szerelmi táncát. A megtermékenyített nőtények ezután több ezer petét hullatnak a vízbe, majd a szülők elpusztulnak.

A tiszavirág júniusi rajzása egyedülálló természeti csoda. De erre a szép rovarral sok veszély leselkedik. A halak megeszik a lárváit. Az ártéri madarak és a fecskék rajzáskor tizedelik meg a számukat. A felelőtlen horgászok csalínak gyűjtik őket. A legnagyobb fenyegetés azonban a környezetszennyezés. Ha Európa legnagyobb kérsze nem táncol júniusban – az azt jelenti, hogy baj van a folyóval! Okulva a történelekből, erre egyre tudatosabban figyelnek a szakemberek és a folyó szerelmesei.

Mátyás király krónikásának, Galeotto Marzióának tulajdonítják a mondást, miszerint a Tisza kétharmada víz, egyharmada hal. Minden bizonnyal túlzott egy kicsit, de biztosan volt alapja az állításnak! Jelenleg a Tiszában élő halfajok száma közel 70. Ezek 80 százaléka őshonos, és több közülük bennszülött hal.

A környezeti tényezők fokozatos változása jellegzetes ökológiai zónákat hoz létre a folyóvizeken. A Tiszán is megtalálható a pisztráng-, a pér-, a paduc-, a márna-, és a dévérzóna. Ez utóbbi szakasznak (Záhonytól a torkolatig) a jellemző halai: a névadó dévérkeszeg, a bagolykeszeg, a jászkeszeg, a laposkeszeg, a karikakeszeg, a ponty, a halványfoltú küllő, valamint a harcsa és a süllő. Kedvenc tiszai halam a kecsge. Száz évvel ezelőtt még gyakori zsákmánya volt a halászoknak, és nélkülözhetetlen alapanyaga a szegedi halászlének. De a duzzasztóművek miatt megváltozott környezeti viszonyok, a terjeszkedő halevő madarak (például a nagy kárókatona) és a vízszennyezés miatt lecsökkent az állománya. Ezt az utóbbi években ivadékok telepítésével próbálják orvosolni, így újra horogra akadhat!

Szeged környékén már a XI. században virágzott a halászat. Zsigmond király uralkodásának idején okiratban is rögzítettek, hogy a szegedieknek a folyóból származó halak egyharmadát be kell szolgáltatniuk adóként. A halfogás élménye napjainkban is nagy horgásztábort vonz a Tiszához. Míg régen a folyó a megélhetést biztosította, most inkább pihenni járnak partjára az emberek. 2016 januárjától tilos a kereskedelmi célú halászat természetes vizeinken. Ezen sokat lehetne vitatkozni, de én nem tudok igazságot tenni a halászok és a horgászok között. Szeretném, ha fennmaradna az ősi halászmesterség; és szeretnék még sokáig horgászni apával a Tiszában.

De legjobban azt szeretném, ha mindenki megtanulná tisztelni és védeni a folyónkat!

Kovács Bereniké

5. osztály

Rókusi Általános Iskola, Szeged

Felkészítő tanár:

Nagyné Tóth Andrea

Ha a Tisza beszélni tudna, ő mondaná el – de így én szólok helyette:

A Tisza fohásza

Vándor, ki megpihensz mellettem, ne szennyezz engem!

Én vagyok városod szülője, földed éltetője, a táj formálója.

Én vagyok az út, mely összeköti másokkal; az erő, mely segíti munkád.

Én vagyok, ki hajókat visz a hátán, és homokot ad a házdához.

Én vagyok földed öntözője, állataid itatója.

Én oltom a szomjadat és töltöm meg a bográcsodat.

Én vagyok a halak palotája, rovarok bölcsője, erdők táplálója.

Én vagyok az élő folyó, az életet adó víz.

Vándor, ki megpihensz mellettem,

Hallgasd meg kérésem: Ne bánts engem!

(Az erdő fohásza nyomán írta **Kovács Bereniké**)

Vízrajzi tájékoztató 2016 júliusáról

Hidrometeorológiai helyzet

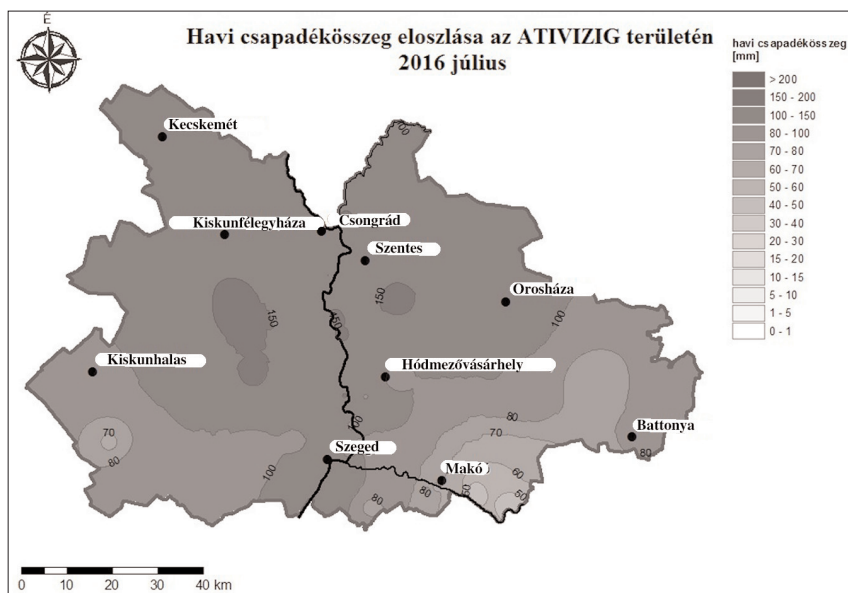
A nyár eleji csapadékos időszak után júliusban is folytatódott a heves esőzésekkel jellemezhető, az átlagnál csapadékosabb időjárás.

Az Ativizig területére átlagosan 109 mm, az ilyenkor várható érték majd kétszerese esett, ami az elmúlt 2 év legnagyobb havi csapadékösszegét eredményezte.

A júliusi eső időbeli eloszlása igen egyenlőtlen volt. A hónapban előforduló hosszú csapadékmentes időszakok mellett az eső legnagyobb része egy ötnapos csapadékos periódusban hullott július közepén, amikor több helyen 60-70 mm eső is esett egy nap alatt.

A csapadék térbeli eloszlása is egyenlőtlen volt, működési területünk déli részére mindössze harmadannyi csapadék jutott, mint a többi részre. A helyi maximumot a csengelei csatornaórháznál, a helyi minimumot a nagylaki gátórháznál mérték (ld. táblázat).

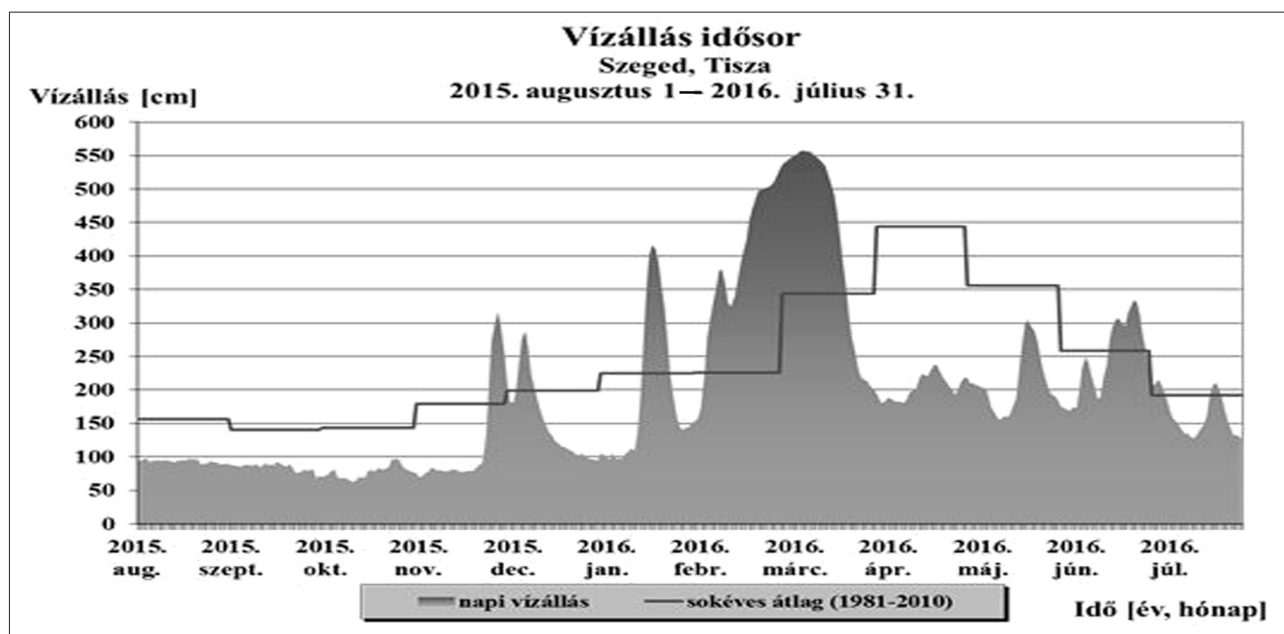
Szegeden a júliusi középhőmérséklet 21,9°C volt, 0,7°C-al melegebb az ilyenkor

várhatóan. A hónap nagy részén a sokéves dekádátlagok körül ingadozott a hőmérséklet, július közepén azonban a dekádátlagokat jelentősen meghaladó kánikula után egy jelentős, 10-15 °C-os lehűlés is jelentkezett. A hónapban 14 hőségnap (napi maximum hőmérséklet >30 °C), ebből kettő

forró nap (napi maximum hőmérséklet >35 °C) fordult elő, ezen kívül két meleg éjszakát (minimum hőmérséklet >20 °C) is regisztrálhattunk. A napos órák száma az átlag felett alakult, Szegeden a havi összeg 332 óra lett, 41 órával több az átlagosnál. (Folytatás a 12. oldalon)

	ATIVIZIG területi csapadék (mm)						
	Maximum		Minimum		Átlag		
	helye		helye		sokévi átlaghoz viszonyított (1981–2010)		
					Csapadékosság (%)	Eltérés (mm)	
tárgyhavi	174	Csengele csat. órh.	44	Nagylak gátórház	109	193	53
nov. 1-től	681	Csengele csat. órh.	371	Algyői gátórház	472	115	61,7

Vízrajzi tájékoztató 2016 júliusáról

(Folytatás a 11. oldalról)

Folyókák vízjárása

A kezelésünkben lévő folyószakaszokon nagyrészt a sokéves átlag alatti vízállások voltak jellemzőek.

A hó közepi, a vízgyűjtőn is csapadékos időjárásnak köszönhetően azonban a Tiszán és a Maroson is kisebb árhullám vonult le.

A Tisza Szegednél 211 cm-rel tetőzött, de az előző havi áradások leszálló ágából a hónap legelején ennél némileg magasabb vízállás is előfordult.

A Maroson Makónál 123 cm volt a legnagyobb vízállás. A Hármaskörösön a június közepén érkező árhullám levonulása után június végén visszaállt a duzzasztás,

így július hónapban Szarvasnál, a sokéves átlagtól némileg elmaradó, duzzasztott-vízszintek voltak jellemzőek (ld. táblázat).

Talajvízállás

Az Ativizig területén túlnyomórészt a sokéves átlagnál 25-50 cm-rel magasabb, a dél-nyugati területeinken 50-100 cm-rel alacsonyabb talajvízszinteket mérhettünk. A víztükörszint jellemzően 2 és 3 m között volt a felszín alatt, ennél mélyebben a Duna-Tisza közti hátság és a Maros hordalékkúp északi részén volt.

A megelőző hónaphoz viszonyítva működési területünk legnagyobb részén 10-20 cm-rel csökkent, a Maros hordalékkúp északi részén 5 cm-rel emelkedett a talajvíz szintje.

Talajnedvesség

Július végére igazgatóságunk területén a talaj legfelső (0–20 cm) és középső (20–50 cm) rétegének nedvességtartalma, kisebb emelkedéssel 80% illetve 60-70 %-ra nőtt, a legalsó 50-100 cm-es talajrétegben viszont 60%-ra csökkent a víztartalom.

Belvízhelyzet

A nagy mennyiségű júliusi csapadék ellenére működési területünkön jelentős belvízelöntés nem alakult ki, készültségi fokozatot nem kellett elrendelni. A befogadók alacsony vízszintje miatt a belvízcsatornák gravitációs kivezetésének lehetősége biztosított volt. **Szarvas Ferenc**

Vízmerce	Tárgyhavi felszíni vízállás (cm)						
	maximum		minimum		közép		
		dátum		dátum		mederteltség (%)	eltérés a sokéves havi átlagtól (1981–2010)
Tisza, Szeged,	216	07.03	128	07.31	164	34	-28
Maros. Makó	123	07.21.	-12	07.13.	38	20	14
Körös, Szarvas	480	07.14.	430	07.06.	464	55	-15

Kedves Olvasóink!

Az Ativizig hírei és lapunk eddig megjelent számai elolvashatóak a www.ativizig.hu internetes oldalon.

VÍZPART

Az Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság lapja
www.ativizig.hu

Szerkeszti: a szerkesztő bizottság
Elnöke és felelős kiadó:
Dr. Kozák Péter
Felelős szerkesztő: Pálffy Katalin
Szerkesztő: Nagyszőlősi Nóra

Szerkesztőség: H-6701 Szeged, Pf.: 390
6720 Szeged, Stefánia 4.
Tel.: 36/62/599-599; Fax: 36/62/599-555
E-mail: n.nora@ativizig.hu
Nyomás: „NORMA” Nyomdász Kft.,
Hódmezővásárhely

F.: ATIVIZIG
6720 Szeged, Stefánia 4.
6701 Pf. 390

DÍJ HITELEZVE
SZEGED I.
Megyei Postahivatal
6701

NYOMTATVÁNY